

JAARVERSLAG

2024

**DAS
LEBEN**

**AM
HAVERKAMP**

Inhoudsopgave

pag. 3	Inleiding
pag. 4	Algemene gegevens
pag. 4	Rechtspersoon
pag. 4	Doelstelling
pag. 4	Samenstelling Bestuur
pag. 4	Raad van Advies
pag. 5	Raad van Toezicht
pag. 5	Organisatie
pag. 5	Achtergrond
pag. 6	Visie en Missie
pag. 7	Positionering
pag. 8	Programma 2024
pag. 8	Inleiding
pag. 8	Werkperiode
pag. 9	1. Caz Egellie en Jesse Strikwerda - <i>A Staged Slumber</i>
pag. 11	2. Jose Marie Sta. Iglesia - <i>Diamonds in Diapers</i>
pag. 12	3. Diana Gheorghiu i.s.m. Jill Verweijen en Linnéa Gerrits - <i>Whatever remains unchanged is already dead</i>
pag. 14	4. Filmprogramma - <i>Screening: Luxury</i>
pag. 17	Samenwerkingspartners
pag. 17	Scouten
pag. 18	Publiek en communicatie
pag. 18	Doelgroepen
pag. 19	Publiciteit
pag. 20	Publieksbereik
pag. 21	Ontvangsten en indirect bereik
pag. 21	Bedrijfsvoering
pag. 21	Algemeen
pag. 22	Organisatie
pag. 22	Governance Code Cultuur
pag. 23	Fair Practice Code
pag. 24	Diversiteit en Inclusie
pag. 25	Financiën en jaarrekening
pag. 25	Financiën
pag. 25	Toelichting jaarrekening
	appendix: Jaarrekening

Inleiding

Dit is het jaarverslag van Das Leben am Haverkamp over het jaar 2024. We kijken terug op een jaar waarin we een avontuurlijk en gevarieerd programma hebben kunnen maken. In 2024 konden we dit als tweede jaar op rij doen met de steun van de 1-jarige activiteitsubsidie van het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie en projectsubsidies van Gemeente Den Haag, Stroom Den Haag en het Cultuurfonds. Dit heeft geresulteerd in een reeks experimentele samenwerkingen met makers en partners en stelde ons in staat om ons verder te professionaliseren. In dit jaarverslag brengen we de resultaten van deze samenwerkingen in beeld.

Diverse makers sloten zich dit jaar gedurende een paar maanden aan bij het collectief Das Leben am Haverkamp. Elk van deze makers heeft een eigen relatie tot mode, kostumering en identiteit, benaderd vanuit diverse achtergronden. Gedurende een werkperiode onderzochten ze via absurdistische rollenspelen en materialiteit de potentie van mode als maatschappelijke verbinder of belichaamde onderzoeksmethode. In de vorm van tentoonstellingen, film screenings, performance-reeksen en een futuristisch decor, deelden zij hun zienswijze met het publiek.

Het publieksprogramma van 2024 bestond uit vier activiteiten:

1. Caz Egelie en Jesse Strikwerda, *A Staged Slumber*, januari - april 2024
2. Jose Marie Sta Iglesia, *Diamonds in Diapers*, april - juni 2024
3. Diana Gheorghiu i.s.m. Jill Verweijen & Linnéa Gerrits, *Whatever remains unchanged is already dead*, juli - oktober 2024
4. Gevel Screening, *Screening: Luxury*, oktober - december 2024

entree met straatbord

Algemene gegevens

Rechtspersoon

Statutaire naam: Stichting Das Leben am Haverkamp
Rechtsvorm: Stichting
KvK nummer: 85746908
Datum van oprichting: 07-03-2022
Vestigingsplaats: Den Haag
Adres: Stille Veerkade 19
2512 BE Den Haag
Website: www.daslebenamhaverkamp.com

Doelstelling

Stichting Das Leben am Haverkamp heeft, met uitsluiting van winstoogmerk, ten doel:

- a. het aanjagen van hedendaagse, interdisciplinaire en cross disciplinaire kunst en cultuur; en
- b. al hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin van het woord.

De stichting tracht haar doel onder meer te bereiken door het tonen en ontwikkelen van kunstprojecten en interdisciplinaire culturele producties, het creëren van interactie met publiek, kennisdeling en het bevorderen van reflectie tussen makers.

Bestuur

- Claudia Linders (voorzitter), in functie sinds 15-10-2024
- Dewi Bekker (penningmeester), in functie sinds 07-03-2022
- Christa van der Meer (secretaris), in functie sinds 07-03-2022
- Gino Anthonisse (algemeen bestuurslid), in functie sinds 07-03-2022
- Anouk van Klaveren (algemeen bestuurslid), in functie sinds 07-03-2022

Om ons bestuursmodel om te zetten naar een Raad van Toezicht model is Claudia Linders tijdelijk als voorzitter aangetreden om de statutaire wijzigingen door te voeren.

Raad van Advies

In 2023 is een Raad van Advies aangesteld die 2 à 3 keer per jaar bijeen komt om te adviseren over de inhoudelijke koers en organisatorische vraagstukken. De Raad van Advies bestaat uit:

- Clara Pallí Monguilod (artistiek directeur en curator 1646)
- Mickey Yang (kunstenaar)
- Philipp Schueller (Interdisciplinaire modemaker en mode docent Gerrit Rietveld Academie)
- Rachid Naas (commercieel en artistiek adviseur in de modesector)

Vanwege de overgang naar een Raad van Toezicht model eind 2024, is de Raad van Advies per eind 2024 opgeheven.

Raad van Toezicht

In 2024 heeft Das Leben am Haverkamp een publieke vacature uitgezet om leden voor de Raad van Toezicht te werven om daarmee een professionaliseringsslag te maken en verantwoording naar derden te borgen. De Raad van Toezicht in oprichting:

- Claudia Linders (voorzitter), Architect en voorzitter van diverse culturele commissies, waaronder bij Stadscuratorium Amsterdam en gemeente Nijmegen.
- Sarah van Overeem, directeur Developmen, Kunstinstituut Melly.
- Andrea Kristić, Docent Fashion Design AmFI
- Sjoerd ter Borg, Beleidsmedewerker Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

De officiële beëdiging en statutaire wijzigingen worden begin 2025 doorgevoerd.

Diamonds in Diapers door Jose Marie Sta. Iglesia

Organisatie Achtergrond

In 2022 is Stichting Das Leben am Haverkamp opgericht en komt voort uit het makerscollectief Das Leben am Haverkamp bestaande uit Christa van der Meer, Dewi Bekker, Gino Anthonisse en Anouk van Klaveren. We hebben dit collectief geformeerd in 2014, vanuit een gedeelde urgentie om nieuwe betekenissen toe te kennen aan het beroep modeontwerper, in een tijd waarin er meer kleding in omloop is dan we kunnen verslijten. Afgestudeerd als modeontwerpers ten tijde van een ecologische crisis, heeft ons doen besluiten ons steeds verder te distantiëren van mode als commerciële industrie, en onze werkzaamheden steeds meer als interdisciplinaire kunstenaarspraktijken in te richten waarmee we mode als cultureel fenomeen ontleden en haar functie bevragen.

Onze naam, die klinkt als een obscure Duitse soapserie, staat symbool voor hoe we onze onderlinge dynamiek graag zien. Das Leben am Haverkamp (vert. Het leven aan de Haverkamp), is geen kledingmerk met een gelikte merkvisie, maar een levenspact tussen vier mensen die zich proberen te verhouden tot de grillen en aantrekkingskracht van mode. Net als in soapseries lopen onze individuele en gezamenlijke makerspraktijken soms parallel aan elkaar en soms door elkaar heen; met het atelier als inspirerend kruispunt. Das Leben am Haverkamp staat voor het vrijelijk delen van ideeën, zonder de eigen identiteit als maker te verliezen. We delen apparatuur, kennis, publiek en kansen en kunnen rekenen op elkaars onomwonden opbouwende kritiek. Ook betekent dit verbond: geen ego maar kwetsbaarheid, geen competitie maar samenwerking, geen mode-imperium maar menselijke ontmoeting.

De hiërarchische modesector is in flux en we hebben dit vanuit onze makers positie altijd als een kans gezien om te experimenteren met alternatieve productiemethoden, samenwerkingsmodellen, presentatievormen en interdisciplinaire uitwisseling. Steeds meer ontwerpers kiezen een autonome positie die via hun makerschap reflecteren op maatschappelijke thema's, zonder daar direct een commercieel product aan te koppelen. Het gezamenlijk prototypen van een nieuw soort modepraktijk is een missie die we steeds breder zijn gaan benaderen.

Visie en Missie

We zien het vormgeven van een infrastructuur voor alternatieve modepraktijken als een gedeelde verantwoordelijkheid van makers, waar we met ons initiatief en activiteitenprogramma aan bij willen dragen. We geloven dat mode als belichaamde onderzoekspraktijk waardevolle perspectieven kan bieden op maatschappelijke kwesties. We zijn ervan overtuigd dat mode als toegankelijke en aantrekkelijke kunstvorm een betekenisvolle bijdrage kan leveren aan het publieke debat.

Ons initiatief Das Leben am Haverkamp is gevestigd aan de Stille Veerkade 19 in Den Haag, waar we programma maken in het verlengde van onze gezamenlijke fascinatie voor de onbevattelijke, absurde logica waarop mode drijft. In dit activiteitenprogramma staat niet ons eigen werk centraal, maar dat van andere makers. Middels dit programma onderzoeken we de potentie van mode als verbindende en belichaamde onderzoekspraktijk. Door de lens van mode onderzoeken de makers die we uitnodigen hedendaagse thema's en actuele maatschappelijke vraagstukken. Met mode en het menselijk lichaam als vertrekpunt, faciliteren we experimentele samenwerkingen met aangrenzende disciplines, zoals beeldende kunst, film, muziek, performance en sociale wetenschap.

Via tactiele kostuums, sculpturen, installaties en performances onderzoeken de makers die we uitnodigen de aanzuigende werking van *luxury* en het gekostumeerde rollenspel dat ook wel het dagelijks leven wordt genoemd. Transformatie, absurdisme en humor worden ingezet als gereedschap om een kritische en onderzoekende blik te werpen op de hyper-kapitalistische maatschappij waarin we leven, identiteitsvraagstukken aan te snijden en te reflecteren op wat het betekent om mens te zijn in de 21e eeuw. Juist mode is in haar essentie nauw aan deze thema's verbonden. We zijn ervan overtuigd dat de aantrekkelijkheid van mode een ingang biedt tot complexe maatschappelijke vraagstukken.

Ons initiatief heeft de vorm van een artist-run space: een plek waar intieme ontmoetingen tussen maker, publiek en presentatie samenkomen. De ruimte doet dienst als atelier en presentatieruimte. Zowel in de activiteiten als de manier waarop we het publiek benaderen ligt deze tweeledige focus besloten; bij voorkeur is het publiek nooit een passieve *by-stander*, maar wordt deze uitgenodigd om te maken, te ervaren, in gesprek te gaan en deel te nemen.

Elke drie maanden nodigen we een maker uit om zich bij het collectief aan te sluiten als *artist in residence*. We zijn met name geïnteresseerd in makers waarvan de praktijk in ontwikkeling is. Leeftijd speelt hierin geen rol; ze zijn pas afgestudeerd of bevinden zich op een kantelpunt in hun praktijk. De discipline waarbinnen de maker normaliter werkt is ook niet van belang zolang het aansluit bij ons inhoudelijke uitgangspunt. De eerder gerealiseerde projecten van de geprogrammeerde makers geven ons veel vertrouwen om ze veel vrijheid in het werkproces te geven. Experiment staat daarin voorop en we vinden het erg belangrijk dat er ruimte is om te falen. We moedigen makers aan zich gepassioneerd te storten op iets waarvan ze de uitkomst nog niet kunnen kennen en we moedigen hen aan om samenwerkingen aan te gaan. Afhankelijk van de geselecteerde maker wordt de werkperiode afgesloten met een publieksprogramma, bestaande uit een performancereeks, tentoonstelling, workshop, lezing of diner.

Vanuit de bovenstaande uitgangspunten vloeien onze kerntaak en doelen voort:

Een rondleiding bij Diamonds in Diapers door Jose Marie Sta. Iglesia

Workshop gipsafdruk maken

- Een platform bieden aan praktijken op het snijvlak van mode en aanverwante disciplines die vanuit steeds wisselende perspectieven een bijdrage leveren aan maatschappelijke vraagstukken.
- Aantrekkelijkheid van mode, kostuum en beauty inzetten als toegankelijke kunstvorm om complexe hedendaagse thema's, zoals identiteit en hyperkapitalisme, invoelbaar te maken bij een breed publiek.
- Klimaat creëren waarin ruimte ontstaat voor interdisciplinaire samenwerking, experiment en onderzoek, waarin onverwachte verbanden kunnen ontstaan tussen mode en maatschappij.

Positionering

Op nationaal niveau hebben we aansluiting kunnen vinden bij diverse initiatieven die zich inzetten voor experimentele modepraktijken. Binnen dit veld hebben ze allen een eigen focus: het bieden van een jaarlijks festival met nadruk op jong talent en verschillende presentatievormen (**FASHIONCLASH**), modebiënnale met internationale gastcuratoren (**State of Fashion**), programma's aanjagen op het gebied van sieraad en identiteit door landelijk musea en presentatieplekken aan elkaar te verbinden (**Current Obsession**), en benadering van mode vanuit een theoretisch kader en publishing (**Warehouse**). Wij vullen dit veld aan als enige artist run space die zich concentreert op mode en een fysieke plek beslaat. Hiermee hebben we ons steeds specifieker kunnen profileren. Tegelijkertijd overstijgen we deze niche, door steeds verbanden te slaan met andere disciplines, zoals beeldende kunst, muziek, performance, animatie, nailart en sociale wetenschap waarmee we een breed publiek aanspreken. Naast deze mode initiatieven voelen we ons ook verwant met plekken als **1646** (ruimte voor experimentele hedendaagse kunst, Den Haag), **Marres** (huis voor hedendaagse cultuur, Maastricht) en het **ATOPOS** (centrum voor hedendaagse visuele cultuur, Athene). Het zijn podia met immersieve en experimentele presentatievormen, waar de scheiding tussen autonome en toegepaste kunst niet zo sterk wordt gemaakt.

In Den Haag hebben we het juiste klimaat gevonden om ons initiatief te runnen. Er is een levendig cultureel veld met veel ruimte voor broedplaatsen en kunstenaarsinitiatieven. We zijn een van de weinige instellingen in de regio die ons programma vanuit een design achtergrond vormgeven en in het specifiek mode. Met ons unieke profiel streven we ernaar om binnen het culturele aanbod het mode-domein te verstevigen en alternatieve mode-praktijken meer zichtbaarheid te geven.

Whatever remains unchanged is already dead door Diana Gheorghiu, Jill Verweijen en Linnéa Gerrits, foto's door Joris van den Einden

Programma 2024

Inleiding

Met het jaarprogramma 2024 zijn we er in geslaagd om verdere continuïteit richting ons publiek te bieden en ons initiatief verder te professionaliseren. Deze professionalisering heeft zich op artistiek gebied hoofdzakelijk gericht op het beter inrichten van de werkperiodes, het maken van scherpere artistieke keuzes en ons publieksbereik te verbreden via het vinden van nieuwe partners. Op zakelijk gebied hebben we onze bedrijfsvoering kunnen verbeteren waardoor we ons kunnen bestendigen voor de toekomst.

De makers die we in 2024 selecteerden reflecteren op identiteitsvragen in de context van het huidige tijdsgewricht. Via materialiteit, een “what-if” benadering en absurdistische rollenspellen onderzoeken ze hun positie in de wereld. Ze werpen via uiteenlopende praktijken een filosofisch of kritisch perspectief op identiteit en de consumptiemaatschappij. Ze onderzoeken het menselijke versus het idool, het alledaagse versus het vreemde, het theatrale versus het politieke. Via alter ego's, *luxury* en dressing-up werpen zij een blik op maatschappelijke vraagstukken en kapitalistisch ongemak. Humor, vervreemding en tactiliteit worden ingezet om de status quo te evalueren, bruggen te slaan en vergezichten te schetsen. Met onze werkplaats, de projectruimte en de buitengevel als speelveld, hebben we geprobeerd het publiek onderdeel te maken van hun gedachtenproces en hen onder te dompelen in de door hen verbeelde wereld.

Hout- en metaalwerkplaats

We hebben het programma in 2024 vorm gegeven via vier programmaonderdelen, waarvan drie werkperiodes en een gevel screening. Dit jaar hebben we besloten om van 4 naar 3 werkperiodes terug te schakelen. We merkten dat we vorig jaar in de knel kwamen qua planning en faciliteiten doordat er toen 2 activiteiten vlak na elkaar gepland waren in het eerste kwartaal. Juist die werkperiodes waarbij er begeleid en gewerkt wordt in de ruimte zijn erg waardevol en wilden we daarom ruim baan geven. Ook gaf dit ons de mogelijkheid om de openstelling voor publiek te verlengen. De groepstentoonstelling hebben we als format laten vervallen. In plaats daarvan hebben we meer samenwerking geïntegreerd in de individuele programmaonderdelen waarbij de samenwerkingen vanuit een intrinsieke motivatie tot stand kunnen komen. Dit resulteerde in twee duo-shows binnen ons jaarprogramma.

Bij elke activiteit hebben we in overleg met de maker een passende randprogrammering gemaakt. De randprogrammering geeft de mogelijkheid om meer context of verdieping te bieden of juist nog een extra perspectief toe te voegen op het onderwerp dat in de activiteit wordt aangesneden.

Werkperiodes

De werkperiode heeft als doel om een klimaat te scheppen voor talentontwikkeling waarin ruimte ontstaat voor interdisciplinaire samenwerking, experiment en onderzoek. De makers die we selecteren voor de werkperiode nodigen we uit om een tijdje bij ons te werken en zo een nieuw experimenteel project te ontwikkelen. In een periode van twee à drie maanden hebben de makers onbeperkt toegang tot ons atelier, waar ze hun eigen werkplek krijgen. Ze beschikken tijdens deze periode over onze projectruimte (vijf meter hoge witte ruimte van 30 m²) en hebben toegang tot de werkplaats en alle faciliteiten (textielwerkplaats met diverse industriële strijk- en naaimachines, leerbewerkingsgereedschap, hout/metaal werkplaats met diverse zaag- en schuurapparatuur, werkbank voor edelsmeden en miniaturbouw, ververij, ruimte voor gieten en mallen maken, bibliotheek).

Daarnaast begeleiden we hen in deze periode door in verschillende fases mee te denken over de manier waarop de vertaling naar het publiek gemaakt kan worden. We dagen de ideeën van de maker uit, treden op als sparringpartner, bieden advies bij de scenografie of tentoonstellingsontwerp en bieden technische ondersteuning. Zo krijgt de maker introducties op de verschillende machines en denken we mee hoe ze deze technieken kunnen inzetten in hun project. Dit alles gebeurt op basis van de specifieke behoefte van de maker; we stellen ons hierbij adviserend op. Dit maakproces zien we als een integraal onderdeel van ons programma. Tevens is dit de periode waarin er publieke workshops worden georganiseerd, en er samengewerkt wordt met andere makers of buurtbewoners.

De invulling van de drie werkperiodes in 2024 wordt hieronder verder toegelicht.

1. Caz Egelie en Jesse Strikwerda - *A Staged Slumber*

werkperiode: januari - april 2024

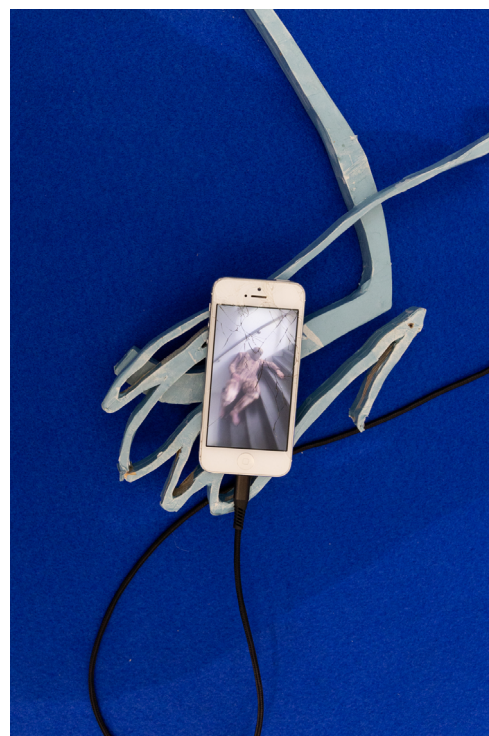
openstelling: 8-31 maart en 5-7 april als onderdeel van Rewire Festival

Na twee keer deel te hebben genomen aan Rewire Festival met een doorlopende video- en muziekinstallatie, hebben we dit jaar de gelegenheid aangegrepen om met een liveprogramma deel te nemen. Voor dit programmaonderdeel hebben we Caz Egelie (1994) en Jesse Strikwerda (1991) gevraagd om binnen deze werkperiode een installatie te ontwikkelen die een maand publiekelijk toegankelijk was en dit door te ontwikkelen als live-onderdeel voor Rewire Festival.

De tentoonstelling *A Staged Slumber* bestond uit een ruimtevullende installatie die gezien kan worden als een catalogus van sluimerende personages, bestaande uit tekeningen, video's en sculpturen, wachtend op hun moment om het podium te betreden. Na hun eerdere samenwerkingsprojecten *A Smoker's Theatre* (2021) en *A Bunch of Red Herrings* (2022), vervolgden Caz Egelie en Jesse Strikwerda via dit werk hun onderzoek naar storytelling, de vormbaarheid van (kunst)geschiedenis en de maakbaarheid van identiteit, via karaktervorming, geluid en performativiteit.

Tijdens hun werkperiode hadden ze onze projectruimte ingericht als atelier en verzamelplaats van al hun materialen en experimenten. Na instructies op onze machines zijn ze vol enthousiasme onze apparatuur en werkplaats gaan gebruiken. Met name het gebruik van de naaimachines en onze houtbewerkingsapparatuur hebben ze veelvuldig toegepast wat duidelijk naar voren kwam in de tentoonstelling. Zo waren er figuren, die vormelijk naar Jesse's illustraties referen, uitgevoerd in gewatteerd textiel die door hun houten structuur in vorm bleven. Ook waren er verschillende grote panelen van plexiglazen lamellen, stropdassen en opgespannen textiel waarop tekeningen en gepatchworkte elementen samen kwamen. Deze panelen konden via een schuifstelsel de tentoonstelling steeds een veranderend decor geven. Daarnaast waren er korte video's van gekostumeerde scènes te vinden op oude telefoons, die op stiekeme plekken zoals bijvoorbeeld in een borstzakje van een overhemd, te zien waren. Daarnaast waren er tekeningen en schilderijen van figuren zichtbaar op de muur en was een sculptuur van archiefmappen en tekeningen die wapperden in de wind.

Deze veelheid aan experimentele uitingen waarin veel te ontdekken viel voor de oplettende kijker, was te zien in de door Caz en Jesse tot kobaltblauwe omgetoverde ruimte.

A Staged Slumber, Caz Egelie en Jesse Strikwerda

A Staged Slumber, Caz Egelie en Jesse Strikwerda

Johu Myllylä treed op tijdens Rewire Festival, onderdeel van A Staged Slumber, Caz Egelie en Jesse Strikwerda, foto door Arianna Cavallensi

Voor de invulling van het live-programma tijdens Rewire Festival hebben ze niet slechts één performance ontwikkeld, maar een geheel mini-festival van 9 gast-acts die verschillende keren gedurende de drie dagen te zien waren. De acts waren zeer uiteenlopend van gesproken opera, tot blokfluit act in een zwembadje tot een poëtische dj-set. Middels deze acts kwam de door Jesse en Caz ontwikkelde installatie en decor tot leven. De artiesten interacteerden met de werken of droegen de door hen gemaakte kostuums- waardoor ze als figuren uit de installatie tot leven kwamen. Het programma bestond uit acts en improvisaties van Amanda Payne & Sma, Currently Zoë, Hildur Elisa, Ian Skirvin, jochemjochemjochem, Johu Myllylä, Liam McCall, Lotte van Gelder en menu menu. Deze levendige invulling van Rewire Festivals gaf veel momentum en zorgde door het veelzijdige en volle programma voor een terugkerend enthousiast publiek tijdens de festivaldagen.

2. Jose Marie Sta. Iglesia - *Diamonds in Diapers*

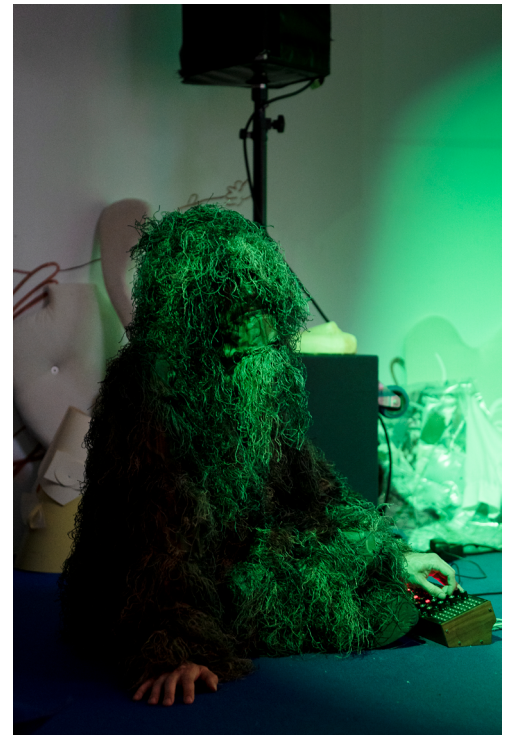
werkperiode: april - juni 2024
openstelling: 24 mei t/m 9 juni

Diamonds in Diapers is een tentoonstelling gemaakt door de Filipijns-Nederlandse maker Jose Marie Sta. Iglesia (1990). Het werk, een extravagante couture mode collectie is geïnspireerd op de controversie rondom Imelda Marcos, de invloedrijke voormalige first lady die haar rijkdom en schoonheid inzette om op populistische wijze politiek te bedrijven in de Filipijnen; Jose Marie's land van herkomst. *"Ik moet mij mooi kleden, zodat de Filipino's vanuit de sloppenwijken een ster hebben om naar op te kijken."* aldus Imelda Marcos in de documentaire *The Kingmaker*.

Om de politieke lading van Jose Marie's werk tot zijn recht te laten komen was de projectruimte van Das Leben am Haverkamp omgetoverd worden tot een luxueuze ruimte waarin de verleidingskracht van mode en ornament in het licht van het Marcos regime een nieuwe betekenis kreeg. Jose Marie bevroeg hiermee de rol van mode en schoonheid als politiek middel.

Jose Marie: *"Diamonds in diapers can mean a lot of things. It is the gap in our society, it can be cheap and expensive or the good and the bad. The line between opulence and tackiness, that spot between perfume and rot. Diamonds in Diapers is the embodiment of Imelda Marcos persona. I hope to contribute to raising questions, awareness and discussion on how we can make our society better."*

Omdat Jose Marie Sta. Iglesia vrij recent was afgestudeerd (2013) als modeontwerper aan de KABK hebben we in zijn werkperiode samen met hem gekeken hoe zijn afstudeercollectie, waarbij tot dan toe nog niet veel context was gegeven, beter gecontextualiseerd kon worden en op een andere wijze dan in een modeshow getoond kon worden. Het was voor Jose Marie van belang dat de tweeledigheid van het werk benadrukt werd in de tentoonstelling; de betoverende schoonheid van Imelda Marcos' voorkomen maar ook de wandaden van het gewelddadige politieke regime dat als het ware witgewassen werd middels mode. Door de extravagante couture stukken in een tentoonstellingsformat te presenteren op hoge sokkels en te midden van weelderig gedrapeerde gordijnen kreeg het werk enerzijds de allure die kleefde aan Imelda Marcos. Anderzijds kwamen er vanachter de licht-transparante gordijnen, krantenartikelen en tv's met nieuwsitems tevoorschijn

Ian Skirvin treedt op tijdens Rewire Festival, onderdeel van *A Staged Slumber*, Caz Egelie en Jesse Strikwerda, foto door Arianna Cavallensi

Diamonds in Diapers door Jose Marie Sta. Iglesia

die het wrange politieke regime blootlegden en hiermee het publiek de keerzijde liet zien.

Omdat de documentaire *The Kingmaker* van Lauren Greenfield over Imelda Marcos zo'n belangrijk onderdeel heeft gespeeld bij de totstandkoming van Jose Marie's werk hebben we ervoor gekozen om deze documentaire als randprogramma te vertonen met aansluitend een Q&A met Jose Marie. De filmvertoning was druk bezocht en indrukwekkend, wat de toon zette voor de Q&A die dieper inging op populisme, grandeur en politiek. Tijdens de Q&A kwam er een emotionele uitwisseling tot stand tussen Jose Marie, Filipijnse aanwezigen die de nasleep en het terreur van het Marcos regime nog hebben meegemaakt en de rest van het publiek waarbij er gesproken werd over het huidige verdeelde Filipijnse politieke landschap, de rol van mode in relatie tot populisme en werden er parallellen met het hedendaagse populisme op het wereldtoneel getrokken.

Het werk van Jose Marie Sta. Iglesia is in november 2024 doorgereisd naar FASHIONCLASH Festival in Maastricht waarbij het getoond is aan een nieuw publiek. Het werk was 14-16 november te zien als onderdeel van de tentoonstelling in Marres, Maastricht.

Diamonds in Diapers door Jose Marie Sta. Iglesia

3. Diana Gheorghiu en Jill Verweijen & Linnéa Gerrits - *Whatever remains unchanged is already dead*

werkperiode: juli - oktober
openstelling: 27 september t/m 13 oktober

Diana Gheorghiu (1985) is een Roemeense beeldmaker, die via digitaal geanimeerde karakters en installaties, kritisch reflecteert op de druk die beauty-standaarden en wellness uitoefenen op het individu. We hadden haar uitgenodigd om een nieuw werk te ontwikkelen waarbij ze voor de ruimtelijke installatie zou samenwerken met set-design duo Jill Verweijen (1992) & Linnea Gerrits (1993).

Invasies, pandemieën en steeds hogere temperaturen. Het idee van een apocalyps lijkt niet langer vergezocht. Inspelend op deze breed gevoelde angst, is er een nieuwe markt ontstaan van exclusieve overlevings gadgets en zogenaamde doomsday bunkers: luxueuze particuliere schuilplaatsen – uitgerust met zwembad en zelfvoorzienende voedsel- en waterfaciliteiten. Kunstenaar Diana Gheorghiu haalt inspiratie uit deze doomsday bunkers, verwonderd door het menselijke verlangen om aan de val van de beschaving te ontsnappen in luxe. In haar 3D-animatiefilm *Whatever remains unchanged is already dead* laat ze drie personages zien die op een afgelegen eiland terecht komen waar ze toegang hebben tot onbeperkte wellness therapieën. Gheorghiu onderzoekt hoe deze ruimtes kunnen worden gezien als centra voor planning en voorbereiding op een onzekere toekomst.

Vervolgens was het aan Jill Verweijen en Linnéa Gerrits om een ruimtelijke installatie te ontwikkelen die het werk tastbaar en invoelbaar maakt. Tijdens de werkperiode hebben ze de werkplaats en projectruimte van Das Leben am Haverkamp drastisch omgebouwd tot een hermetische, futuristische witte omgeving, badend in een flets groen licht. De toeschouwers werden door een gang geleid die doet denken aan een MRI-scanner maar ook het gevoel van een geboortekanaal oproept.

Aangekomen in een onbestemde, pastel-groen gestoffeerde ruimte met een futuristisch spiegelende eenpersoons-receptiebalie werd het publiek uitgenodigd om de absurditeit te ervaren van een consumptiemaatschappij waar gezondheid en

Whatever remains unchanged is already dead door Diana Gheorghiu, Jill Verweijen en Linnéa Gerrits, foto's door Joris van den Einden

veiligheid te koop lijken te zijn. Tenminste, voor degenen die het zich kunnen veroorloven...

Gedurende de opening tijdens Hoogtij (27 september) en Museumnacht Den Haag (12 oktober) werd de installatie verder geactiveerd door een performer. Deze performer bewoog in diens rol heen en weer bewoog tussen gezondheidsgoeroe en receptioniste. Ze heette het publiek, vanuit de futuristische eenpersoons balie, één voor één welkom in de ruimte en drukte ze een elixer en koolstof pil in de handen en vertrouwde hen bezwerend toe dat het hen geweldige gezondheidsvoordelen zou opleveren. Het zette een vervreemdende toon voor de rest van het bezoek.

Het animatiewerk van Diana Gheorghiu is samen met een klein gedeelte van het decor vervolgens nog te zien geweest op UNFAIR, Amsterdam, van 21 t/m 24 november 2024.

Video still uit Whatever remains unchanged is already dead door Diana Gheorghiu, Jill Verweijen en Linnéa Gerrits

4. Filmprogramma - *Screening: Luxury*

selectie/werkperiode: september t/m november
presentatie: 2 november - 29 december

Voor *Screening: Luxury* transformeerde de gevel van Das Leben am Haverkamp tot een openluchtbioscoop. Elke twee weken werd er een nieuw experimenteel drieluik getoond, waarin een nieuwe generatie beeldmakers gepresenteerd werd. De getoonde werken variëren van experimentele film tot animatie tot virtuele mode en wierpen een kritische blik op het fenomeen *luxury*. Wat betekent luxe in een hyper kapitalistische maatschappij waarin 'klant koning is'? Kunnen we luxe en mode gebruiken als een lens om machtsstructuren te ontrafelen, of als een indicator van ongelijkheid? De geselecteerde makers bestuderen de glimmende oppervlakkigheid. Met hun subversieve benadering onderzoeken zij de huidige stand van zaken en schetsen zij vergezichten voor de toekomst.

In november en december hebben we steeds twee weken lang het werk van één maker op de ramen geprojecteerd. In deze donkere maanden waren de films elke dag van 17:00 - 23:00 uur doorlopend te zien vanaf de drukke straat waaraan wij gevestigd zitten. Het gaf ons de mogelijkheid om ons initiatief en programma visueel te profileren voor een breed lokaal publiek. Ook geeft het de mogelijkheid om een verscheidenheid aan (internationale) makers een podium te bieden.

De selectie van de werken kwam tot stand middels een open call waarin we makers in de disciplines van kostuum, mode, virtual fashion, animatie en beeldende kunst opriepen bestaande video's in te sturen die passen binnen het geschetste thema *luxury*. We zijn erg enthousiast over de 21 inzendingen die we hebben mogen ontvangen en die veel verschillende perspectieven en nationaliteiten vertegenwoordigen. Via een Open Call konden we met makers in contact komen die niet op onze radar stonden en ons perspectief verbreden.

We stelden voor de selectieprocedure van de makers een meerstemmige externe selectiecommissie samen. Het afgelopen jaar bestond deze selectiecommissie uit: Verena Blok (kunstenaar en filmmaker), Bao Yao Fei (curator Design Museum Den Bosch), Hilario A. Robis (sjamanistisch en holistisch genezer, buurman). Met deze commissie hebben we geprobeerd om een programma te creëren wat relevant is binnen het hedendaagse kunst- en modeveld, maar dat ook aanspreekt bij niet-academisch geschoold publiek. De selectiecommissie heeft uiteindelijk vier makers geselecteerd op basis

Monogram, into the deep, Céline Ruault, Screening: Luxury.

Screening: *Luxury tijdens Hoogtij*

van het ingezonden werk. Zij werden uitgenodigd om hun werk te vertalen naar een drie sporen video, die zich leent voor de installatie en afmetingen van onze gevel.

Tijdens Hoogtij op 29 november van 19:00-23:00 uur, hebben we een speciale avond georganiseerd waarbij alle vier de films doorlopend achter elkaar getoond werden, de geselecteerde makers elkaar ontmoetten tijdens een diner en ze deelnamen aan een Q&A. Tijdens de Q&A met alle makers stond hun werk en het thema *luxury* centraal en werd het publiek, die het werk buiten bekeken had, uitgenodigd om zelf in gesprek te gaan.

De volgende werken zijn geselecteerd en te zien geweest:

Monogram, into the deep (2024, 8 min) - Céline Ruault (FR) i.s.m. Marty Lemarchand
04.11.2024-17.11.2024

Monogram, into the deep, verkent verschillende perspectieven op wat het betekent om luxe te bezitten, te dragen en erover te fantaseren. Geïnspireerd door het surrealistische fenomeen van unboxing videos, onderzoekt Céline Ruault hoe dit hedendaagse filmgenre de manier waarop luxe wordt geconsumeerd heeft veranderd voor verschillende generaties vrouwen.

Until the Buildings Collapse - Shouyi He (CH)
18.11.2024 - 01.12.2024

Via een inkijkje in de dynamiek van het heteronormatieve traditionele gezin, onthult *Until the Buildings Collapse* hoe het huis —als een luxeartikel— een instrument is geworden om maatschappelijke normen en machtsstructuren te bestendigen. Door intieme familiemomenten naast elkaar te plaatsen, bekritiseert de film hoe het huis als luxe ongelijkheden vergroot en patriarchaal kapitalisme in stand houdt en stelt de prijs van deze luxe voor individuele levens en relaties ter discussie.

Screening: *Luxury*, Q&A tijdens Hoogtij

To Die For - Dylan Eno Sprik (NL)
02.12.2024 - 15.12.2024

Dylan Eno Sprik onderzoekt in zijn film de dodelijke aantrekkingskracht van Victoriaanse mode. To die for vertelt het verhaal van arseen groen, een giftig pigment dat bekendstaat als een van de mooiste groene tinten ooit, ondanks de dodelijke risico's. Middels 3D-gescande kleding en historische verhalen, trekt de film een parallel met de hedendaagse gezondheidsrisico's van plastic en microplastics. Daarmee legt het de cyclische aard van het menselijk gedrag in het streven naar esthetiek bloot.

Yiwu - Simon Wald-Lasowski (FR) i.s.m. Dà Bǔ 大卜 en Augustina Cai 蔡昕媛
16.12.2024 - 29.12.2024

Simon Wald-Lasowski nodigt je uit voor een langzame, hypnotiserende reis door Yiwu, 's werelds grootste markt voor kleine goederen. Het werk neemt je mee op een verkenning van je gevoelens voor massaal geproduceerde artikelen, waaronder aantrekkingskracht, afstoting en schoonheid binnen het giftige en het eindeloze verlangen om te consumeren.

Samenwerkingspartners

Onze partners stellen ons in staat om een evenement specifiek publiek te bereiken en daarmee buiten ons eigen netwerk te treden. We zijn constant op zoek naar partners waarmee er een interessante wisselwerking aangegaan kan worden, die een divers publiek kan bieden en die passend zijn bij de desbetreffende activiteit. Verder ambiëren we om duurzamer met onze producties om te gaan door de ontwikkelde werken, waar mogelijk, door te laten reizen en zo meer bereik te genereren. Zo is het werk van Jose Marie Sta. Iglesia doorgereisd naar FASHIONCLASH Festival.

Onze samenwerkingspartners in 2024 waren:

Rewire Festival (activiteit 1) is een internationaal geroemd festival voor experimentele muziek en crossovers met performance en installatiekunst, dat jaarlijks in Den Haag plaatsvindt. De initiatiefnemer Bronne Keesmaat heeft inmiddels zijn intenties voor een langdurige samenwerking met onze ruimte uitgesproken, met het idee om de cross-over tussen muziek en mode een vaste plek in het programma te geven. We krijgen alle ruimte om passende makers aan te dragen en worden via Rewire gefaciliteerd bij de productie en communicatie.

Hoogtij Den Haag (activiteit 1,3,4,5) is een hedendaagse kunstroute, die vier maal per jaar plaatsvindt. Tijdens dit evenement stellen nagenoeg alle kunstinstellingen in en rondom het centrum van Den Haag zich open op een vrijdagavond van 19.00-23.00 en is er een programmaboekje beschikbaar. Hoogtij is alom bekend in Den Haag en omstreken en brengt een groot cultureel geëngageerd publiek op de been. Hoogtij brengt via hun sociale media, website en drukwerk onze evenementen onder de aandacht.

FASHIONCLASH Festival (activiteit 2) is een internationaal en interdisciplinair showcase- en ontwikkelingsplatform voor een nieuwe generatie modetalent en een gemeenschapsgedreven netwerk. Het doorontwikkelde werk van José Marie is nadat het bij Das Leben am Haverkamp te zien is geweest, doorgereisd naar FASHIONCLASH Festival in Maastricht. Zij boden het werk nogmaals een podium waardoor het werk een groter publiek bereikte.

Mister Motley (activiteit 2 + 3) is een online platform voor artikelen over hedendaagse kunst en heeft over de werkperiodes van activiteit 2 en 3 een inhoudelijk artikel gepubliceerd om mode als kunstdiscipline meer zichtbaarheid te geven.

Museumnacht Den Haag (activiteit 3) vindt jaarlijks plaats in oktober en bereikt een breed en jong (18-35 jaar) cultuurminnend publiek. Afgelopen oktober deden we voor het eerst mee wat voor een levendige en drukke avond zorgde.

Scouten

Om ons programma vorm te geven en makers te selecteren bezoeken we veelvuldig evenementen en tentoonstellingen georganiseerd door collega-instellingen, indexamen tentoonstellingen van kunstacademies en leggen we atelierbezoeken af bij makers die op onze longlist staan voor selectie. Daarnaast hebben we in 2024 onze Raad van Advies namen voor de longlist laten aandragen en vragen we makers die hier al gepresenteerd hebben ook een aantal namen aan te dragen van makers die interessant voor ons zouden kunnen zijn.

Publiek en communicatie

Publiek

We hebben met enthousiasme geconstateerd dat we in 2024 korte tijd veel nieuwe bezoekers en makers hebben kunnen bereiken. Dit vertaalt zich niet alleen terug in de kwantiteit van de gestegen bezoekersaantallen (ondanks de terugschaling van 5 naar 4 activiteiten), maar ook in de diversiteit van deze nieuwe bezoekers die we via de verschillende programmaonderdelen en partners hebben kunnen bereiken.

Als initiatief vinden we het belangrijk dat een brede groep makers en publiek zich welkom voelt om deel te nemen aan onze activitei-

Publiek tijdens Hoogtij

iten. We zijn enthousiast dat het uitgangspunt van mode, beauty en kostuum, een brede doelgroep interesseert en zien dit dan ook als een kracht. Binnen onze bezoekers onderscheiden we verschillende doelgroepen:

- Mode, Design en Hedendaagse kunst publiek:

Een doelgroep die geïnteresseerd is in mode, design, hedendaagse kunst en interdisciplinaire praktijken. Deze groep bestaat uit vakpubliek, andere makers of kunststudenten. Dit is een sociaal geëngageerd publiek dat op zoek is naar vernieuwing en maatschappelijke reflectie. Ook rekenen we textiel, kostuum en ambacht geïnteresseerden tot dit publiek.

We bereiken hen op landelijk en internationaal niveau via onze mailinglist, uitnodigingen (4x per jaar), website, sociale media en instagram advertenties. Verder bereiken we ze door samenwerkingspartners en media partners te betrekken die een gedeeltelijk overlappend publiek hebben, waaronder Rewire Festival en Fashionclash. Ook bereiken we hen via partners die onze oproepen en aankondigingen delen op bulletin boards en socials, bijvoorbeeld die van verschillende kunstacademies en Culture.Fashion.

In 2024 zijn we begonnen om essays over onze tentoonstellingen, geschreven door externe schrijvers, te publiceren met Mister Motley als co-publisher waardoor deze artikelen een groter publiek bereiken en er tevens meer context aan de tentoonstellingen gegeven wordt. Hiermee is er een impuls gegeven aan ons online bereik. Een andere manier waarop we de werkperiode archiveren is door het bundelen van onze activiteiten in een fysieke publicatie met een verzamelformat. Deze fysieke publicaties fungeren als tentoonstellingsgids wanneer we open zijn, en telt op tot een jaaroverzicht. Aan het eind van het jaar hebben we deze verstuurd naar partners en belanghebbenden. Op deze manier hebben we de lange lijnen van ons programma benadrukt en ons verder geprofileerd.

- Lokaal algemeen cultureel publiek

Het lokale publiek bestaat uit een algemeen publiek met interesse in cultuur. We bereiken dit publiek specifiek door deel te nemen aan o.a. Hoogtij (100 tot 300 bezoekers per keer), Rewire (±500 bezoekers) en Museumnacht Den Haag (±300 bezoekers). We merken dat dit publiek een terugkerend publiek is, waardoor onze bekendheid groeit. In 2024 hebben we een format ontwikkeld voor fysieke uitnodigingen die we verspreiden bij verschillende culturele instellingen en kunstacademies om zo ons bereik verder te vergroten.

- Lokale communities, buurtbewoners en voorbijgangers

Wanneer we het programma samenstellen zijn we steeds op zoek naar een breed scala aan perspectieven op mode en zoeken actief naar makers die diverse culturele perspectieven, genders, leeftijden en educatie achtergronden vertegenwoordigen. We zien dat deze diversiteit aan perspectieven een ingang biedt naar verschillende publieksgroepen voor wie het binnengaan van een kunstruimte misschien geen vanzelfsprekendheid is. Zo was er dit jaar de tentoonstelling *Diamonds in Diapers* van Jose Marie Sta Iglesia (2024) dat een politiek verhaal vertelde over de Filipijnen, en bereikte diverse mensen uit het Filipijnse diaspora die specifiek door het onderwerp werden aangesproken. Per onderwerp bedenken we voor welke

A Staged Slumber, Caz Egelie en Jesse Strikwerda

Publicatie, foto door Puck Kroon

community de tentoonstelling interessant zou kunnen zijn en hoe we deze kunnen bereiken.

Er komen regelmatig toevallige voorbijgangers als publiek binnen. Ze hebben niet altijd affiniteit met kunst en cultuur maar hun nieuwsgierigheid wordt geprikkeld. We zijn dit steeds meer gaan stimuleren door het pand tijdens openstellingen er open en benaderbaar uit te laten zien door een bont beschilderd bord buiten te zetten in de vorm van een vinger. Daarnaast bestickeren we de gevel/ramen met een uitnodigende tekst in het Nederlands en Engels. Ons reguliere programma is altijd gratis te bezoeken. Dit neemt de financiële drempel weg voor nieuwsgierige passanten om eens binnen te komen kijken. Bij binnenkomst is er altijd een host aanwezig die de bezoeker hartelijk verwelkomt en de bezoekers iets vertelt over de tentoonstelling en oorsprong van het initiatief.

In 2024 hebben we voor het eerst geflyerd bij onze directe burens in de straat, waarbij ze een uitnodiging van de tentoonstelling ontvingen en een brief waarin we ons collectief hebben voorgesteld. Deze uitnodiging was voorzien van een voucher voor een kopje koffie of thee om kennis te maken. Dit werd positief ontvangen en dit willen we verder doorontwikkelen.

Publiciteit

Rewire Festival over A Staged Slumber

<https://www.rewirefestival.nl/artist/a-staged-slumber>

Artikel van VPRO 3 voor 12, voor aankondiging Rewire 2024 met aandacht voor *A Staged Slumber*

<https://3voor12.vpro.nl/lokaal/den-haag/update~7d929980-7661-4b47-9ff3-b04d31137cf0~rewire-strooit-met-37-nieuwe-namen~.html>

Mister Motley, essay van Sifra Coulet over *Diamonds in Diapers*

<https://www.mistermotley.nl/serieus-spel-perceptie-is-echt-de-waarheid-niet/>

Fashionclash over het werk van Jose Marie Sta. Iglesia

<https://www.fashionclash.nl/this-was-fashionclash-festival-2024>

Mister Motley, essay van Lena van Tijen over *Whatever remains unchanged is already dead*

<https://www.mistermotley.nl/luxueustenonder/>

Over het werk *Diamonds in Diapers* gepresenteerd bij Fashionclash Festival

<https://www.kaltblut-magazine.com/fashionclash-festival-2024-i-see-you-seeing-me/>

Vernoeming *Whatever Remains Unchanged is already dead* tijdens museumnacht Den Haag

<https://stappenindenhaag.nl/2024/07/25/nog-een-keer-dansen-bij-de-tempel-tijdens-museumnacht-den-haag-2024/>

Vernoeming *Das Leben am Haverkamp* als nieuwe deelnemer museumnacht Den Haag

<https://www.denhaagfm.nl/dhfm/4865070/nog-een-keer-dansen-in-de-tempel-tijdens-museumnacht>

In de Buurt, artikel door Allan Vos over *Screening: Luxury*

<https://indebuurt.nl/denhaag/doen/uittip-hier-in-den-haag-kijk-je-s-avonds-gratis-kunstfilms-over-luxe-mode~343980/>

Diamonds in Diapers door Jose Marie Sta. Iglesia tijdens Hoogtij

Publieksbereik

Bezoekers van tentoonstellingen en activiteiten (fysiek), in eigen huis:

Caz Egelie en Jesse Strikwerda, *A Staged Slumber*

Tentoonstelling en Hoogtij	294
----------------------------	-----

Tijdens Rewire Festival	527
-------------------------	-----

Totaal:	821
----------------	------------

Jose Marie Sta. Iglesia, *Diamonds in Diapers*

Tentoonstelling en Hoogtij	243
----------------------------	-----

Filmscreening en Q&A	20
----------------------	----

Totaal	263
---------------	------------

Diana Gheorghiu, Jill Verweijen & Linnea Gerrits, *Whatever remains unchanged is already dead*

Tentoonstelling en Hoogtij	428
----------------------------	-----

Museumnacht	303
-------------	-----

Totaal	731
---------------	------------

Filmprogramma, *Screening The Alter Ego*

Hoogtij en Q&A	150
----------------	-----

Totaal	2550
---------------	-------------

Totaal	4365
---------------	-------------

*schatting vanwege presentatie in de publieke ruimte tijdens avonduren, 8 weken lang

Bezoekers presentaties elders

Fashionclash Festival, <i>Diamonds in Diapers</i>	1000*
---	-------

Totaal	1000
---------------	-------------

*schatting

Ontvangsten bij Das Leben am Haverkamp in 2024

Komplot Brussel - curatoren	5
-----------------------------	---

F+F Schule für Kunst und Design, Zürich, Zwitserland (mode studenten + begeleiders)	12
--	----

Sluice Magazine, curator	1
--------------------------	---

Stichting Cultuurgebaar, bestuur	6
----------------------------------	---

Art au Centre, Liege	12
----------------------	----

Bermuda Open (open atelier route)	102
-----------------------------------	-----

Totaal	138
---------------	------------

Eigen digitale media - Das Leben am Haverkamp

Website	6000*
Instagram volgers	4350
Facebook volgers	1600
Nieuwsbriefontvangers	882
Inzendingen Open Call: Screening Luxury	21
Totaal	14.853

Ontvangsten en indirect bereik

Naast reguliere bezoekers hebben we gedurende het jaar ook groepen ontvangen, zoals studenten van de F+F Schule für Kunst und Design- Zurich, curatoren, collega instellingen en open atelier bezoekers. Hiernaast hebben we gastlessen en lezingen gegeven bij verschillende kunstacademies en kunstinstellingen waarbij we ons activiteitenprogramma onder de aandacht hebben kunnen brengen. Dit hebben we in 2024 o.a. gedaan bij ArtEZ Arnhem (Winterlab, interdisciplinaire workshop van een week gegeven door Anouk van Klaveren en Dewi Bekker), The Body Project - Anouk van Klaveren nam deel aan deze panel talk georganiseerd door FASHIONCLASH en The Body Collective op Dutch Design Week, Mondriaan Fonds Power-up event Amsterdam - Dewi Bekker heeft hier deelgenomen aan een panel-discussie over kunstenaarsinitiatieven.

Bedrijfsvoering

Algemeen

De bedrijfsvoering van Stichting Das Leben am Haverkamp is gestoeld op de waarden van het makerscollectief waaruit zij voortkomt, zoals duurzame samenwerking, genereuze uitwisseling en menselijke ontmoeting. Deze waarden liggen ten grondslag aan onze bedrijfsvoering en de manier waarop wij ruimte creëren voor makers, opdrachten verstrekken, publiek benaderen en samenwerken met partners.

We zijn een kleinschalige en jonge organisatie die, met name op het gebied van zakelijk beleid, volop in ontwikkeling is. Omdat ons initiatief en programma op organische wijze is geformeerd, heeft 2024 in het teken gestaan van het formaliseren van onze onderlinge rollen en werkwijzen. Een vliegwiel in deze ontwikkeling is onze deelname aan het mentoringprogramma voor zakelijk leiders geweest dat Anouk van Klaveren en Dewi Bekker in 2024 gevolgd hebben bij Cultuur+Ondernemen. In dit programma werden we gecoacht door Valentijn Byvanck die directeur is van Marres, huis voor hedendaagse cultuur in Maastricht. De ontwikkeling die we beoogden richtte zich op de vraag hoe je als zakelijk leider vormgeeft aan een helder beleid, stabiele kaders en organisatiestructuur, waarbinnen ruimte blijft bestaan voor spontaniteit en experiment.

Organisatie

Das Leben am Haverkamp is een kleine organisatie waarbij ons kernteam bestaat uit de oprichters Dewi Bekker (0,3fte) Anouk van Klaveren (0,3fte), Christa van der Meer (0,2fte) en Gino Anthonisse (0,2fte). Wanneer we het programma maken en makers begeleiden, putten we uit een rijke ervaring die we als makers de afgelopen tien jaar hebben opgedaan met het exposeren van ons eigen werk in diverse musea en festivals. We zitten dicht op de ontwikkelingen die een nieuwe generatie kunstenaars en ontwerpers bezighoudt, doordat wij als (gast)docent werkzaam zijn op verschillende kunstacademies en modeopleidingen, zoals KABK (Gino 2015-2021),

Gerrit Rietveld Academie (Dewi en Anouk 2022), Design Academie (Gino, 2022), Artez en Willem de Kooning Academie (Anouk, 2022-heden en Christa, 2016-heden). Daarnaast vervullen we adviesfuncties in commissies bij het AFK (Dewi + Anouk - project subsidies visuele kunst), het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie (Anouk - commissie vormgeving) en Stroom Den Haag (Dewi - commissie PRO subsidies).

In het begeleiden van de makers vullen we elkaar aan doordat we verschillende expertises hebben op ambachtelijk vlak. Hierdoor hebben we diverse vaardigheden in huis, zoals edelsmeden (Anouk), mallen maken en gieten (Dewi), keramiek (Gino), leerbewerken (Christa en Anouk), houtbewerken en constructie (Gino), patroonconstructie en tailoring (allen), Clo3d (Christa).

Binnen de organisatie van de activiteiten heeft ieder van ons een eigen rol. De artistieke koers en programmering wordt gezamenlijk ontwikkeld. Anouk en Dewi nemen de zakelijke leiding op zich, waaronder o.a. de vertaling van artistieke koers naar beleid, budgetbeheer, fondsenwerving en relatiebeheer vallen. Christa en Gino ontwikkelen de communicatie strategieën en voeren deze uit. Ze beheren alle online kanalen en coördineren de Open Call. Gezien het kleine formaat van onze organisatie bekleden we allemaal diverse functies op zowel beleidsmatig als uitvoerend niveau. Zo zijn we bijvoorbeeld allemaal betrokken bij de technische en artistieke ondersteuning van de makers, opbouw en publieksonvangst. Momenteel werkt ieder van ons op zzp-basis. Gezien de huidige ontwikkelingen rondom wetgeving met betrekking tot zzp-werkverbanden zijn we ons momenteel aan het oriënteren op mogelijkheden om dit om te zetten tot loondienstverbanden.

Whatever remains unchanged is already dead door Diana Gheorghiu, Jill Verweijen en Linnéa Gerrits, foto door Joris van den Einden

Ons team wordt verder aangevuld door een vaste kring van freelancers, die ons ondersteunen met fotografie, grafisch ontwerp, audiovisuele techniek, tekstverwerking en suppoosten.

Naast het werk voor Stichting Das Leben am Haverkamp waarbij de werkzaamheden zich richten op het zichtbaar maken en stimuleren van werk van externe makers, werken de leden van Das Leben am Haverkamp ook als zelfstandige makers en nemen ze kunstopdrachten aan als makers collectief Das Leben am Haverkamp waarbij de werkzaamheden verlopen via VOF Das Leben am Haverkamp. Deze twee takken zijn administratief van elkaar gescheiden.

Governance Code Cultuur

Bij de oprichting van Stichting Das Leben am Haverkamp hebben we ervoor gekozen om zelf het bestuur te vormen. We zijn tot deze keuze gekomen omdat we op dat moment een kleinschalige instelling waren en onze presentatieruimte direct verbonden is met ons atelier en werkplaats. Inhoudelijk gezien is het programma het verlengstuk van ons makerschap en hangen de mogelijkheden die wij scheppen voor makers samen met onze persoonlijke eigenschappen, vaardigheden en kennis. Waar deze persoonlijke verwevenheid in artistieke zin een kracht is, ervaren we het gelet op Governance Code als een struikelblok in verband met belangenverstrengeling. In dit bestuurlijke model, waarbij de bestuurders ook voor uitvoerende werkzaamheden betaald krijgen, is geen verantwoording naar derden gewaarborgd. Het bestuur legt wel verantwoording af aan de Raad van Advies: Clara Pallí Monguilod (artistiek directeur 1646), Mickey Yang (kunstenaar), Philipp Schueller (mode ontwerper/kunstenaar) en Rachid Naas (mode consultant). Deze raad is van grote meerwaarde, maar heeft geen statutaire bevoegdheden waarmee zij bij niet functioneren zouden kunnen ingrijpen.

Daarom heeft de eerste helft van 2024 in het teken gestaan van het hervormen van ons bestuursmodel naar een raad van toezicht model, welke deze statutaire bevoegdheid wel heeft. Via het coachingtraject van Cultuur + Ondernemen heeft Valentijn Byvanck ons begeleid om de nieuwe bestuursstructuur vorm te geven en profielen op te stellen voor een publieke vacature. Deze openbare vacature hebben we uitgezet via onze eigen kanalen en via platform Culturele Vacatures. Na de sollicitatiegesprekken zijn we tot de volgende samenstelling voor de Raad van Toezicht gekomen:

- Claudia Linders (voorzitter), Architect en voorzitter van diverse culturele commissies, waaronder bij Stadscuratorium Amsterdam en gemeente Nijmegen.
- Sarah van Overeem, directeur Development, Kunstinstituut Melly.
- Andrea Kristić, Docent Fashion Design AmFI
- Sjoerd ter Borg, Beleidsmedewerker Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Na een eerste kennismakingsmoment is de Raad van Toezicht in oprichting nog twee keer samengekomen om de statutaire wijzigingen te bespreken. Vanwege drukte bij de notariskantoren aan het einde van 2024 zal de officiële beëdiging en statutenwijziging begin 2025 plaatsvinden. De raad van toezicht zal vier keer per jaar vergaderen met de taak om het functioneren van de stichting te controleren. Ook zal de raad als klankbord functioneren en verwachten we ons op het gebied van bedrijfsvoering flink te kunnen ontwikkelen, gezien de diverse expertises en (bestuurlijke) vliegreuven van deze raad. Gezamenlijk met hen willen we werken aan transparantie, het formaliseren van beleid, goed werkgeverschap en onze financieringsmix. Vanuit deze solide basis kunnen we ons initiatief toekomstbestendig maken.

Fair Practice Code

Omdat we zelf makers zijn, weten we waar de pijnpunten zitten op het gebied van Fair Pay. In onze rol als programmamaker voelen we ons daarom zeer verantwoordelijk om voor artistieke arbeid een passende vergoeding te betalen. Juist wanneer het startende makers en experiment betreft vinden we een passende fee van belang, omdat het opbouwen van een kunstenaarscarrière anders alleen weggelegd is voor diegene die het privilege hebben om de benodigde onbetaalde tijdsinvestering te kunnen maken.

We streven ernaar om op een duurzame manier bij te dragen aan werkterrein voor makers die zich autonoom profileren in (of aangrenzend aan) de modediscipline. Dit houdt in dat we makers eerlijke fees betalen. Aangezien de projecten zonder verkoopdoel worden gerealiseerd hanteren we hiervoor de richtlijn kunstenaarshonoraria. Ook een redelijk productiebudget dat in verhouding staat tot de omvang van het project is naar ons idee van vitaal belang voor een gezonde sector. Op deze manier kunnen makers zich blijven ontwikkelen en tijd vrijmaken voor het creëren van nieuw werk. We leggen afspraken over de werkzaamheden, budgetten, rechten en plichten vast in een overeenkomst.

We zijn ervan overtuigd dat goed opdrachtgeverschap leidt tot prettige samenwerkingen op de lange termijn. Dit houdt in dat we ten alle tijden ook alle andere betrokkenen een eerlijke prijs betalen voor hun arbeid, zij het fotografen, grafische vormgevers, adviseurs, tekstschrijvers en suppoosten. We baseren de tarieven op de richtlijnen van De Zaak Nu, een bond van Nederlandse presentatie-instellingen en haar artistieke medewerkers.

Ook streven we ernaar om alle gemaakte uren op het gebied van organisatie financieel te compenseren, al is dat het afgelopen jaar niet altijd gelukt. We betrappen

Amanda Payne en Sabine Pendry treden op tijdens Rewire Festival, onderdeel van A Staged Slumber, Caz Egellie en Jesse Strikwerda

onzelf erop vaak meer tijd te investeren dan begroot is. Door middel van een nauwkeurige urenregistratie kunnen we dit steeds realistischer inschatten en hier beter op anticiperen.

Diversiteit en Inclusie

Als initiatief vinden we het belangrijk dat een brede groep makers en publiek zich welkom voelt om deel te nemen aan onze activiteiten. We zijn ervan overtuigd dat ons uitgangspunt van mode, beauty en kostuum, een brede doelgroep interesseert en zien dit dan ook als een kracht. De afgelopen jaren hebben we de Code Culturele Diversiteit toegepast en we hebben diverse strategieën ontwikkeld om diverse stemmen binnen te brengen op het gebied van programma, publiek, partners en personeel, om zo aan bredere maatschappelijke betekenis te winnen. Wanneer we het programma samenstellen zijn we steeds op zoek naar een breed scala aan perspectieven op mode en zoeken actief naar makers die diverse culturele perspectieven, genders, leeftijden en educatie achtergronden vertegenwoordigen. Voor ons filmprogramma maken we gebruik van een Open Call, waardoor makers de kans krijgen om zichzelf naar voren te schuiven.

Bovendien zijn we doorlopend bezig om onze publieke toegankelijkheid te verbeteren. Zo hebben we recentelijk onze projectruimte rolstoeltoegankelijk gemaakt en witte contrast strepen aangebracht op de trappen voor slechtzienden. We communiceren over onze activiteiten via signing en uitnodigende tekst op de ruiten van de gevel. We passen 2-talige communicatie toe: Nederlands en Engels. Daarnaast is ons reguliere programma altijd gratis te bezoeken. Dit neemt de financiële drempel weg voor nieuwsgierige passanten om eens binnen te komen kijken.

Een ander doel is het vergroten van onze toegankelijkheid door een nieuwe website die we recent hebben gelanceerd. De website onderscheidt nu duidelijk de twee takken van Das Leben am Haverkamp: de programmering in de projectruimte (stichting) en het portfolio van het collectief (V.O.F Das Leben am Haverkamp). Daardoor zijn de agenda, openingstijden en evenementen beter te vinden. In 2024 is de website en het archief vertaald waardoor er sinds eind 2024 zowel een Nederlandse als Engelse versie van de website te bezoeken is. Hiermee hopen we digitale drempels weg te nemen voor mensen die de Engelse taal niet beheersen.

Op het gebied van personeel en partners nemen we onze verantwoordelijkheid om daar waar besluitvorming plaatsvindt, actief op zoek te gaan naar diverse stemmen aan de tafel. We hebben daarbij oog voor representatie van verschillende leeftijden, genders en culturele achtergronden. We zien inclusiviteit ook als ruimte scheppen voor minder gerepresenteerde stemmen in het culturele veld, bijvoorbeeld die van autodidacten, minderheidsgroepen of vrouwen wiens culturele carrière een tijdje stil heeft gelegen door het moederschap. Deze visie passen we daar waar we de kans krijgen toe, bijvoorbeeld bij de samenstelling van de raad van advies, de raad van toezicht of externe selectiecommissies. Zo bestaat onze selectiecommissie die makers selecteert uit onze Open Call bijvoorbeeld uit twee kunstprofessionals en één buurtbewoner die vanuit een heel andere invalshoek de inzendingen bekijkt.

A Staged Slumber door Caz Egelie en Jesse Strikwerda tijdens Hoogtij

Financiën en jaarrekening

Financiën

Het jaarprogramma in 2024 is genereus ondersteund vanuit de regeling 1-jarige activiteitsubsidie van het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie. Dit heeft ons veel zekerheid gebracht en gold als een stabiele basis van waaruit we co-financiering hebben kunnen werven bij andere fondsen en partners. De resultaten daarvan laten veel draagvlak zien. We zijn erg dankbaar voor de subsidies die we van Gemeente Den Haag, Stroom Den Haag, Mondriaan Fonds en het Cultuurfonds hebben mogen ontvangen voor onze activiteiten.

Daarnaast zijn er partners die in de vorm van productieondersteuning en communicatie bijdragen zoals Rewire Festival, Mister Motley en FASHIONCLASH en hiermee producties mogelijk hebben gemaakt. Tot slot konden we nog rekenen op beschikbare eigen inkomsten uit donaties, ontvangsten en het bieden van een flexwerkplek.

Vanuit de bovenstaande financieringsbronnen hebben we alle voorgenomen activiteiten van het programma van 2024 kunnen bekostigen en realiseren. We zijn erg dankbaar voor al deze steun.

Toelichting jaarrekening

De kosten voor de organisatie met name op het vlak van de personele kosten bij de beheerslasten zijn hoger uitgevallen dan vooraf voorzien. Dit heeft te maken met de professionaliseringsslag die we in 2024 in gang hebben gezet op het gebied van bedrijfsvoering en het doorvoeren van een bestuursverandering. Deze ontwikkeling en de bijkomende extra uren die dit met zich mee bracht, hadden we ten tijde van het opstellen van de begroting voor 2024 nog niet goed in kaart. Deze extra kosten konden grotendeels gecompenseerd worden met de extra (onvoorziene) bijdrage van 5,129% (€ 4.478) voor 2024 die we van het Stimuleringsfonds hebben mogen ontvangen.

appendix: Jaarrekening

Entree tijdens Rewire

Staat van Baten en Lasten 2024

	<u>2024</u>	<u>2023</u>
Baten		
Eigen ontvangsten	3.232,00	1.917,00
Stimuleringsfonds Creatieve Industrie	91.792,00	78.682,00
Cultuurfonds	1.792,00	4.311,00
Stroom den Haag PRO kunstproject	4.456,00	10.141,00
Gemeente Den Haag HKCP	22.000,00	8.500,00
Mondriaan Fonds kunstenaarshonorarium	4.738,00	0,00
Werktuig PPO	667,00	0,00
	<u>128.677,00</u>	<u>103.551,00</u>
Lasten		
<i>Activiteitslasten</i>		
Personeelinhuur	28.168,00	31.875,00
Materiële lasten	47.095,00	41.760,00
<i>Beheerslasten</i>		
Personeelinhuur	37.040,00	16.819,00
Materiële lasten	<u>16.353,00</u>	<u>13.095,00</u>
	<u>128.656,00</u>	<u>103.549,00</u>
 Batig saldo	 <u>21,00</u>	 <u>2,00</u>

Stichting Das Leben am Haverkamp

Specificatie Lasten

	2024	2023
Activiteitslasten		
<i>Personeelinhuur</i>		
Aristieke begeleiding en organisatie	7.438,00	10.418,00
Productie en opbouw	6.240,00	6.611,00
Fotografie	1.350,00	1.200,00
Grafisch ontwerp	1.400,00	750,00
Toezicht en suppoosten	5.400,00	4.550,00
Communicatie en PR	6.340,00	8.346,00
	28.168,00	31.875,00
<i>Materiële lasten</i>		
Honoraria kunsenaars en externe curator	27.232,00	26.188,00
Reis en transportkosten	1.101,00	2.214,00
Materiaalbudget tentoonstellingen	7.542,00	2.673,00
Afschrijving	1.792,00	1.792,00
Drukwerk	896,00	677,00
Externe dekundige produktiewerk	5.899,00	7.686,00
Catering	943,00	530,00
Verblijfskosten kunstenaars	600,00	0,00
Publiciteitskosten	390,00	0,00
Honoraria teksschrijvers	700,00	0,00
	47.095,00	41.760,00
Beheerslasten		
<i>Personeelinhuur</i>		
Artistieke leiding	12.260,00	7.000,00
Zakelijke leiding	9.820,00	4.200,00
Fondsenwerving	6.480,00	3.500,00
Administratie en facilitair	6.080,00	3.500,00
Communicatie	2.400,00	1.750,00
	37.040,00	19.950,00
<i>Materiële lasten</i>		
Huisvesting	13.224,00	12.810,00
Kantoorkosten	146,00	101,00
Verzekeringen	372,00	0,00
Extern advies/professionaliseringstraj	2.000,00	
Bankkosten	188,00	184,00
Overige	423,00	
	16.353,00	184,00

Stichting das Leben am Haverkamp

KVK: 85746908

Balans 31-12-2024**Activa**

	<u>12/31/24</u>	<u>12/31/23</u>
Nog te ontvangen subsidies	24.030,00	23.805,00
Omzetbelasting	8.076,00	8.785,00
Liquide middelen		
Banktegoed	4.852,00	52.692,00
	<u>36.958,00</u>	<u>85.282,00</u>

Passiva

	<u>12/31/24</u>	<u>12/31/23</u>
Stichtingsvermogen	181,00	179,00
Batig saldo	21,00	2,00
	<u>202,00</u>	<u>181,00</u>
Kortlopende schulden		
Crediteuren	34.964,00	15.250,00
Vooruitontvangen subsidies	1.792,00	69.851,00
	<u>36.756,00</u>	<u>85.101,00</u>
	<u>36.958,00</u>	<u>85.282,00</u>